

Beste docent,

Binnenkort gaan jullie kijken naar de beeldende dansvoorstelling 'Ik ben ik!' van Dansstorm Oost en Elmar Noteboom. Om de leerlingen voor te bereiden op de voorstelling zijn er een aantal opdrachten die je in deze lesbrief kan vinden. Je kunt alle opdrachten doen of hier een keuze in maken. Je kunt eventueel kleine aanpassingen in de opdrachten maken, om goed aan te sluiten bij de leeftijd van de leerlingen.

We hebben wel het verzoek of je in elk geval de inleiding met de leerlingen wil bespreken in de vorm van een klassengesprek. Dan zijn zij optimaal voorbereid om naar de voorstelling te kijken. Veel plezier en tot snel!

Hartelijke groet,
Dansstorm Oost

Inleiding

Hieronder staat een inleiding over dans, beeldende kunst, identiteit en gedragsregels bij een voorstelling. De docent kan hiervoor de onderstaande uitleg en opdrachten gebruiken.

Met kunst (dus ook met dans en beeldende kunst) probeer je vaak iets te zeggen en uit te drukken. Dit kan een logisch verhaal zijn, maar het kan ook een gevoel of sfeer zijn. Dus als je naar dans kijkt hoef je er niet altijd een verhaal in te zien. Je mag er vaak je eigen verhaal van maken en je fantasie gebruiken!

Als je danst, beweeg je je lichaam op allerlei mogelijke manieren. Dat kan heel groot of heel klein. Heel ingewikkeld of heel makkelijk. Dat kan op een feestje zijn, op een podium in het theater, of misschien stiekem thuis op je kamer. Je kan alleen dansen, met z'n tweeën of met een hele groep vrienden of vriendinnen. Vaak dans je op muziek.

Kleine opdracht:

Vraag een leerling iets te vertellen aan de rest van de klas, zonder te praten. Hoe kun je iets zeggen door je lichaam te gebruiken?

Onder beeldende kunst worden die vormen van kunst verstaan die visueel zijn, dat wil zeggen dat het gaat om kunstwerken die je kunt zien. Het gaat om een afbeelding op het platte vlak zoals een schilderij, een tekening of een foto, of om iets ruimtelijks zoals een standbeeld of mooie schaal.

Beeldende kunst kan op allerlei manieren gemaakt zijn: langzaam en met heel veel aandacht en kleine details of juist snel en grof, met grote strepen en snelle lijnen. Met heel veel kleur of slechts in één kleur. Het één hoeft niet persé beter te zijn dan het andere: het ligt eraan wat de bedoeling van de maker is en wat hij of zij ermee bedoelt te zeggen.

Bij kunst in het algemeen, en ook bij beeldende kunst heeft het object geen gebruiksfunctie, behalve om naar te kijken en ervan te genieten.

Kleine opdracht:

Vraag een leerling een gevoel uit te drukken, door op het schoolbord te tekenen. Hierbij mag niet gepraat worden.

IK BEN IK!

Binnenkort ga je kijken naar de interdisciplinaire dansvoorstelling 'Ik ben ik!'.

In deze voorstelling zie je drie danseressen en een beeldend kunstenaar.

Het is niet nodig voor de danseressen en de tekenaar om te praten. Het gevoel, het verhaal en de sfeer van de voorstelling wordt verteld door de bewegingen, de dans en de beelden.

Iedereen heeft een eigen identiteit.

Maar wat is dat, identiteit?

De persoonlijke identiteit van een mens bestaat net als een puzzel uit verschillende delen. Met identiteit worden de typische kenmerken van een persoon en zijn karakter bedoeld.

Dat kunnen lichamelijke en uiterlijke kenmerken zijn. Bijvoorbeeld, ben je een jongen of een meisje? Maar ook je eigen mening en je gedrag maken deel uit van je eigen identiteit.

Dat is niet iets waarmee je geboren wordt, maar wat zich ontwikkelt als je opgroeit.

Door contact met anderen, je ouders, broers, zussen, vrienden en docenten wordt je gevormd tot wie je bent. Je ontwikkelt je eigen ideeën over hoe je met andere mensen omgaat en hoe je over bepaalde onderwerpen denkt. In de puberteit ga je misschien meer nadenken over wie en hoe je bent.

Dat roept vaak vragen op, zoals:

Wie ben ik?

Waar hoor ik bij?

Hoe zie ik er uit?

Wat gebeurt er met mijn lijf?

Heb ik de goede kleren aan?

Ben ik wel leuk genoeg?

Door over deze en andere vragen na te denken en er op jouw manier antwoord op te geven word je een heel eigen persoon met een eigen identiteit.

GEDRAGS- REGELS

Als je naar een voorstelling kijkt is het belangrijk dat je weet wat er van jou als toeschouwer verwacht wordt. Op deze manier kan iedereen van de voorstelling genieten. Hier lees je een aantal punten die je daarbij helpen:

1.
Tijdens een voorstelling mag het publiek niet praten. In de pauze of na afloop van de voorstelling kan je weer met je vrienden of docenten praten.
2.
In het theater of bij een voorstelling op school mag je niet eten. Dat is anders dan in de bioscoop.
3.
Mobieltjes moeten uit staan tijdens de voorstelling.
4.
Als je de zaal binnenkomt, ga dan rustig zitten en probeer zo min mogelijk te praten. Op deze manier kom je het beste in de sfeer van het theater en de voorstelling.

DANS- OPDRACHTEN

Opdracht 1

Het doel van deze opdracht is dat de leerlingen zichzelf en hun identiteit kunnen uitdrukken door middel van een houding.

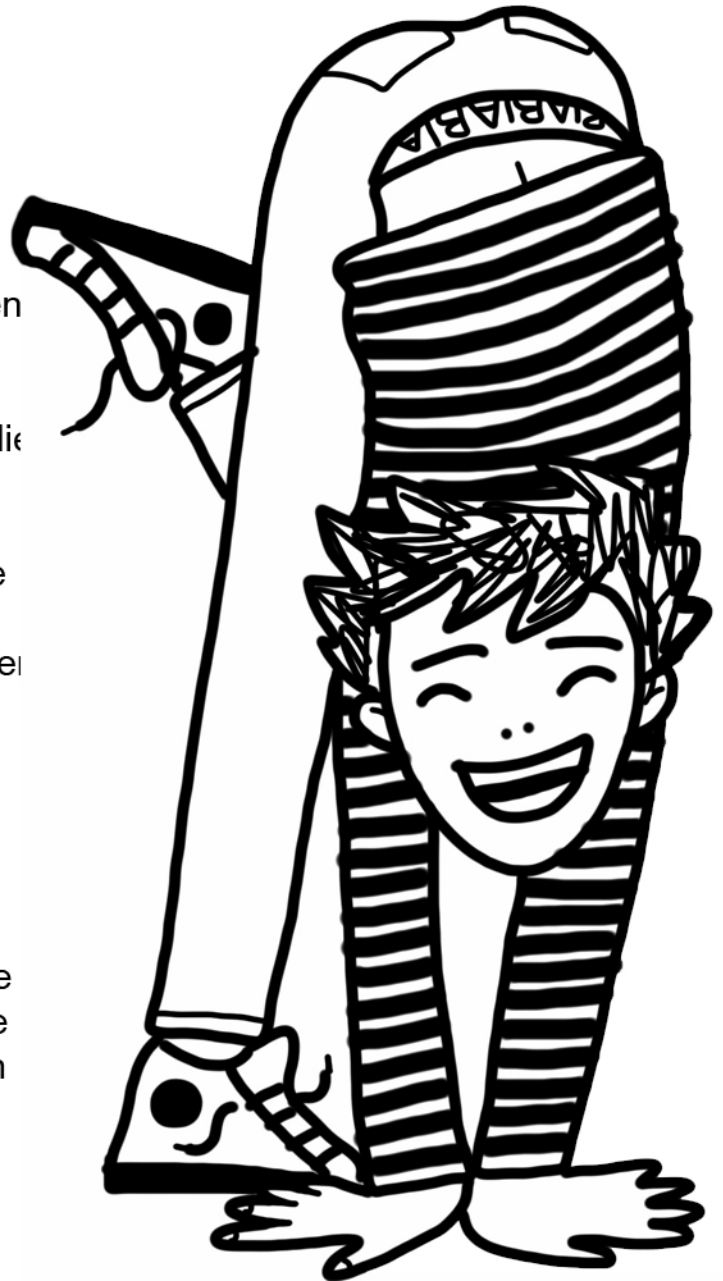
Benodigdheden; grote ruimte (gymzaal, groot leeg klaslokaal), eventueel een geluidsinstallatie met bijvoorbeeld lounge-muziek/filmmuziek.

Opdracht 1A

- De leerlingen en docent staan in een kring. Een leerling zegt zijn/haar naam en maakt er tegelijkertijd een lichaamshouding bij, die bij hem of haar past. Vervolgens herhaalt iedereen deze houding en de naam van de persoon. Daarna is de volgende leerling in de kring aan de beurt.
- Herhaal de opdracht, maar zonder het zeggen van de naam. Dus een leerling maakt een lichaamshouding, de klas doet dit na en de volgende leerling is weer aan de beurt.
- Herhaal de opdracht heel snel.
- Herhaal de opdracht heel langzaam

Opdracht 1B

- Maak groepjes van drie leerlingen.
- Iedere leerling verzint drie lichaamshoudingen die bij hem of haar past. Deze houdingen moeten bestaan uit een staande houding, een zittende of liggende houding en een houding die er qua hoogte tussenin zit.
- Leer de houdingen aan elkaar.
- Zet alle houdingen achter elkaar in een vaste volgorde. Dit betekent dat er dus in totaal 9 houdingen zijn die in een vaste volgorde worden gezet.
- Spreek af welke houdingen snel worden uitgevoerd en welke houdingen langzaam worden uitgevoerd.
- Laat de ontstane dans (reeks van snelle en langzame houdingen) aan elkaar zien.
- Bespreek met de klas wat de toeschouwende leerlingen ervan vinden, of er gezien wordt wie welke houdingen heeft verzonnen en of er een duidelijk verschil in snel en langzaam is gemaakt.

Opdracht 2

Het doel van deze opdracht is dat de leerlingen zich bewust worden van zichzelf en de ander. Hoe reageren de leerlingen op elkaar in de opdracht? Hoe is het voor de leerlingen om in een groep te zijn en de groepsdynamiek te voelen?

Benodigheden; grote ruimte (gymzaal, groot leeg klaslokaal), eventueel een geluidsinstallatie met bijvoorbeeld lounge-muziek/filmmuziek.

Opdracht 2A

- De leerlingen staan verspreid in de ruimte. De leerlingen lopen op teken van de docent (bijvoorbeeld 1 klap in de handen) kriskras door de ruimte. Er wordt gezocht naar plekken in de ruimte waar nog niemand is, zodat er een afgewisseld patroon ontstaat (en niet bijvoorbeeld alleen maar een cirkel). De hele ruimte is dus gevuld met lopende leerlingen.
- Herhaal opdracht a, maar beweeg ook achteruit en zijwaarts.
- Herhaal opdracht b met de volgende variatie: er zijn 10 versnellingen; van langzaam naar heel snel. Ook zijn er stops. De docent roept in, in welke versnelling er wordt bewogen en wanneer er een stop is. De leerlingen reageren hierop door te stoppen of te bewegen met de snelheid die de docent roept.
- Herhaal opdracht c, maar de docent roept niks meer in. De leerlingen moeten als groep aanvoelen in welke versnelling ze bewegen. Ook moeten ze als groep aanvoelen wanneer ze stoppen en weer gaan bewegen.

Opdracht 2B

- De leerlingen bewegen kriskras door de ruimte en verzinnen individueel in welke versnelling ze bewegen, wanneer ze stoppen en in welke richtingen ze bewegen.
- Herhaal deze opdracht maar reageer ook op elkaar; soms kan een leerling stilstaan tegenover iemand anders die stilstaat, een leerling kan achter een andere leerling aanlopen, een leerling kan iemand kopiëren of een leerling kan juist weglopen.

Opdracht 2C

De leerlingen staan langs de randen van de ruimte, het middenvlak van de ruimte is leeg. Dit lege vlak is het 'podium'. Je mag zelf bepalen wanneer je op het 'podium' komt of juist langs de randen in de 'coulissen' staat. Als de leerlingen op het podium zijn kunnen zij alles doen uit opdracht 2B:

vooruit lopen, achteruit lopen, zitten, stilstaan en liggen.

De leerlingen proberen op elkaar te reageren op het podium zoals in opdracht 2Bb.

Er mogen altijd maar maximaal 7 leerlingen op het podium zijn.

Opdracht 1

Het doel van de opdracht is dat de leerlingen informatie die ze krijgen snel kunnen verwerken in een tekening. Ook zullen ze zien dat iedereen op zijn eigen manier kijkt naar identiteit. Benodigdheden: De docent geeft elke leerling een leeg blaadje, een potlood, gum, puntenslijper en kleurpotloden.

Opdracht 1A

Bijna niemand vindt het leuk om te moeten wachten. Lang in de rij voor de kassa staan is niet bepaald leuk. Maar wel vinden veel mensen het leuk om rond te kijken en nieuwe dingen te zien, zoals de mensen om je heen. Je ziet dat iedereen een eigen identiteit heeft: ieder mens ziet er anders uit, toont ander gedrag, klinkt anders, loopt anders, enzovoort.

In deze opdracht sta je in de rij met een boel andere mensen voor je.

De docent legt uit hoe de mensen eruit zien die voor je in de rij staan.

Het is de bedoeling dat de leerlingen niet te lang nadenken, maar binnen een paar minuten tekenen wat ze wordt verteld. Ook moeten ze niet te klein tekenen.

Alle leerlingen beginnen links op hun blaadje. Daar tekenen ze één voor één:

1 De kassajuffrouw achter de kassa. Ze is een jaar of 20, heeft knalrood geverfd haar, draagt veel make-up en sieraden en het uniform van de winkel waar ze werkt. Ze zit achter een kassa en is niet echt met de klanten bezig, maar lijkt te dag-dromen.

2 Voor in de rij staat een heel oud omaatje. Ze is krom, gerimpeld en heeft een grote dikke bril op haar lange puntige neus. In haar grijze haar zitten nog de krulspelden die ze is vergeten uit te doen. Ze heeft een looprekje en een klein liefpoeeltje aan een lijn, die zojuist onopgemerkt een klein poepje heeft gedaan.

3 Achter de oma staat een grote dikke donkere man. Hij is pas 40 maar begint al behoorlijk kaal te worden. Hij lijkt op een rijke zakenman en kijkt gehaast en geïrriteerd naar het trage omaatje voor zich.

4 Achter deze man staat een jonge moeder met haar zoontje. De moeder heeft een lange bloemetjesjurk aan en een grote hoed. Ze is aan het bellen met haar vriendin en geeft geen aandacht aan haar zoontje, die krijsend en schreeuwend om aandacht op de grond ligt.

5 Daarachter staat een winkeldief die zojuist een blikje cola heeft gestolen, die hij onder zijn leren jas houdt. Vanachter zijn zonnebril kijkt hij angstig om betrapt te worden om zich heen, in de hoop dat niemand hem heeft gezien.

6 Enzovoorts....

De docent kan natuurlijk alle typetjes aanpassen of vervangen en zo lang doorgaan als leuk is.

Aan het eind vinden de leerlingen het vaak fijn als ze nog even een paar minuten de tijd krijgen om de tekening af te maken. Vergeet niet dat ze hun naam erop moeten zetten!

Opdracht 1B

Het is leuk om te zien hoe andere leerlingen de karaktertjes hebben getekend. Laat de leerlingen hun tekeningen doorgeven en laat ze er even met elkaar over praten. Dan vraagt de docent wie wat is opgevallen. Lijken de poppetjes op elkaar of zien ze er juist heel verschillend uit? Door te vergelijken zien ze dat iedereen andere beeldende ideeën heeft bij dezelfde informatie en dat iedereen een eigen kijk heeft.

Opdracht 2

Het doel van de opdracht is dat de leerlingen zichzelf en hun identiteit uitdrukken door middel van een tekening. Benodigdheden: De docent geeft elke leerling een kopie van het T-shirt in de bijlage, een potlood, gum, puntenslijper en kleurpotloden.

Opdracht 2A

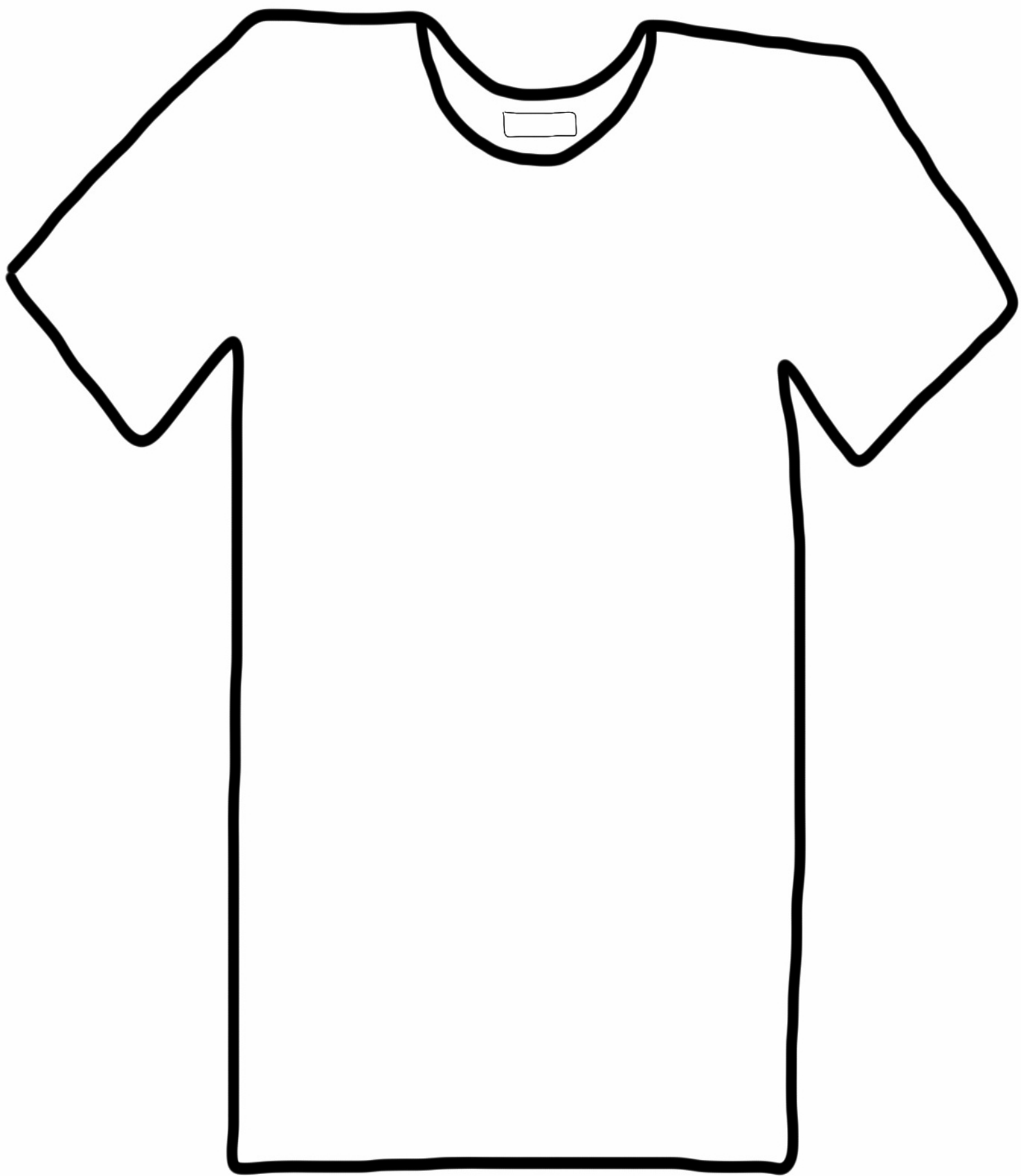
Iedereen heeft een eigen identiteit! Laat je eigen identiteit zien door een T-shirt zo te bewerken met tekeningen en kleuren dat het uitstraalt wat jij wilt! Een T-shirt is als het ware een canvas: een leeg doek waarmee je alles kunt doen. Grote tekeningen of kleine patronen, ingewikkelde prints, een boel kleuren, een uitgesproken tekst, je naam in graffiti.... Maak je eigen ontwerp!

Opdracht 2B

Sommige klassen en leerlingen kunnen goed overweg met de vrijheid van de bovenstaande opdracht en beginnen direct aan hun eigen ontwerp. Andere klassen hebben meer houvast nodig en daarvoor zijn de onderstaande tips:

- Laat de leerlingen eerst een paar steekwoorden opschrijven van hoe zij zich voelen of wat ze willen uitstralen. Dat kunnen emoties zijn maar ook andere associaties zijn goed. Aan de hand van dit lijstje kunnen ze een T-shirt ontwerpen dat past bij de steekwoorden.
- Laat de leerlingen een (bekend) persoon bedenken en daarvoor een T-shirt ontwerpen.
- Wat wil je later worden? Hoe zie jij je toekomst voor je? Denk aan jezelf in de toekomst en de spullen waarmee je werkt en die je hebt, zoals een huis, auto, kleding, enzovoorts. Gebruik deze elementen als basis voor je ontwerp.

Bijlage T-shirt voor

Bijlage T-shirt achter

